

16+

В О Ж О Л К

Часопис сатыры і гумару

5 • 2020
май

Алег ПАПОЎ.

ІНФА-АКЦЭНТ

Аляксандр КАРШАКЕВІЧ,
Анастасія СКАРКО.

Не ўсе пральныя парашкі адпавядаюць заяўленым характарыстыкам. Цяпер беларускія і замежныя вытворцы будуць абавязаны пацвярджаць пэўныя якасці прадукцыі, на мыйныя сродкі ўводзіцца дэклараванне адпаведнасці.

Нарказалежныя людзі, каб зарабіць на чарговую дозу, нярэдка здзяйсняюць крымінальныя злачынствы: махлярства, крадзеж, распаўсюджванне наркатыкаў і іншыя.

Ва ўпраўленні па раскрыцці злачынстваў у сферы высокіх тэхналогій МУС папярэдзілі, што ў Беларусі пачынаюць актывізавацца аферысты, якія выкарыстоўваюць у сваіх схемах інфармацыю пра каронавірус.

Многія эксперты лічаць, што сённяшняя адмоўная цана на нафту – гэта ў першую чаргу фінансавая авантура, якая мала стасуецца з рэаліямі свету.

У інтэрнэце хапае прапаноў па напісанні на заказ кандыдацкіх і нават доктарскіх. Такія дзейнасць і рэклама незаконныя. Вышэйшая атэстацыйная камісія Рэспублікі Беларусь пільна адсочвае сітуацыю і прадастаўляе інфармацыю органам улады.

Паводле інфармацыі з айчынных СМІ.

ГОЛКДЭРАПЯ

Крытыка пра крытыку

Віцебск. Здаецца, нездарма кажуць: «Як карабель назавеш, так ён і паплыве». Далі б журналісты мясцовых гарадскіх газет «Віцьбічы» і «Вячэрні Віцебск» іншыя загалойкі крытычным артыкулам пра дзейнасць дзяржаўнага прадпрыемства «ЖРЭТ г. Віцебска», дык, можа, і адказы на іх своечасова пабачылі б. А так нататкі «Обещанного три года ждут?» і «Здесь рыбы нет, или История одного подвала» прадпрыемства разглядала больш за 8 месяцаў, матэрыял жа «Водная эпопея» чыталі 55 дзён...

Шэраг адказных асоб ЖРЭТ прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці. Відаць, рэагаванне на крытыку стане больш аператыўным.

Дабегаліся

Мінск.

— Як пазнаць вопытнага рыэлтара?

— Лёгка: у яго апухлае вуха, доўгі язык і стаптанья ногі!

Гэта анекдот. А ў сапраўднасці кіраўнікі і спецыялісты аднаго сталічнага кансалтынгавага агенцтва валодалі выключнай фізічнай формай. Яны бегалі ад закону на працягу трох гадоў! Не маючы адпаведнай ліцэнзій з Міністэрства юстыцыі, фірма незаконна атрымала даход у памеры звыш 740 тысяч рублёў.

Рыэлтараў-«спартсменаў» нарэшце дагналі фінансавыя міліцыянеры. У адносінах да дырэктара камерцыйнай арганізацыі ўзбуджана крымінальная справа.

Вось дык клемя!

Гомельская вобласць. Летась у маі ААТ «Ратон» «клеманула»: прадпрыемства набыло паўтары тысячы клем у сталічнай фірмы, якая сама купіла іх у іншага пасрэдніка... у больш чым 15 разоў танней! У выніку таварыства толькі першаму з перакупшчыкаў пераплаціла звыш 6,7 тысяч рублёў, а ўсяго за 2017–2019 гады праз набыццё тавараў у пасрэдніцкіх арганізацыях па завышаных цэнах страціла больш чым 250 тысяч рублёў.

Прафесійную дэфармацыю спынілі кантралёры. Справай займаюцца праваахоўныя органы.

Не да смеху

Іўеўскі раён. Няйнакш, як такі перафразіраваны дыялог з камедыі «ДМБ» мог адбыцца падчас праверкі ДЛГУ «Іўеўскі лясгас».

— Навошта высякаеце сосны? — пацікавіліся кантралёры ў супрацоўнікаў гаспадаркі.

— Каб выратаваць ад караеда. Бачыце шкодніка?

— Не.

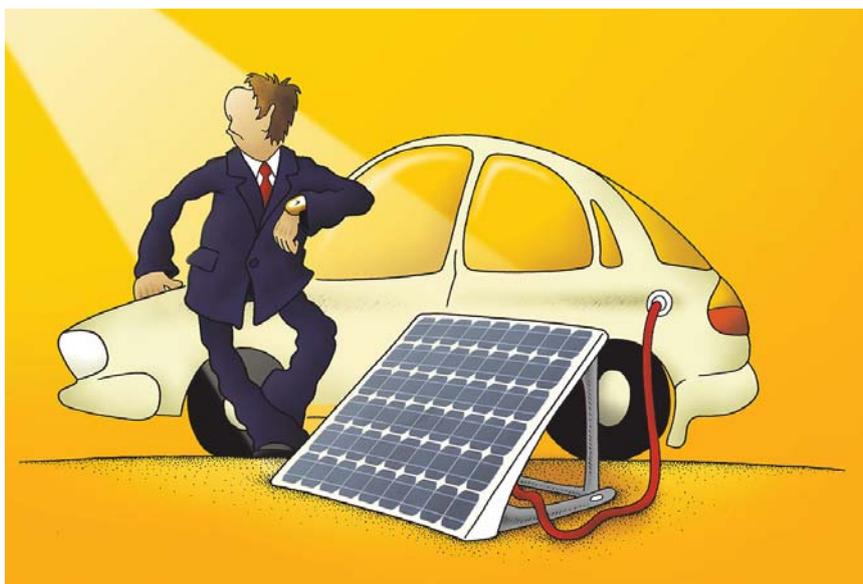
— А ён ёсць.

Між тым, спецыялісты дзяржаўнай установы «Беллесаабарона» пазней пацвердзілі, што гэты ўчастак лесу ў 0,4 гектара абсалютна здаровы.

Цяпер службовым асобам лясніцтва не да смеху: за спробу незаконнай вырубкі і шэраг іншых парушэнняў да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнуты 7 чалавек, да дысцыплінарнай — 17.

Па матэрыялах прэс-цэнтра Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь.

Аляксандр ШМІДТ.

Міхась СЛІВА

Дырэктар установы Лявон Апанасавіч атрымаў афіцыйнае пісьмо з таварыства з абмежаванай адказнасцю «За новыя вяршыні». Запразалі на трохдзённы семінар па тэме «Эканомія бюджэтных сродкаў». У праграме значыліся: уступная лекцыя, практычныя заняткі па актуальных пытаннях бухгалтарскага ўліку ў сучасных умовах, абмен вопытам...

«Так, — задумаўся Лявон Апанасавіч. — Відаць, варта адправіць на гэты семінар нашага галоўнага бухгалтара. Можа, хоць крышачку пасмялее ў рабоце, а то кожны раз бяжыць да мяне раіцца».

Начальнік стаў чытаць далей. У пісьме падкрэслівалася, што плануецца вельмі насычаная неафіцыйная частка: раніцай будзе жывая музыка, «камплімент»

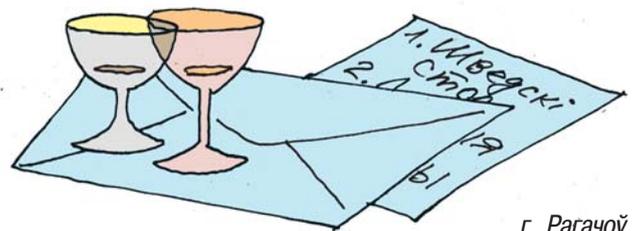
кожнаму ўдзельніку семінара, свежая кава і разнастайны «шведскі стол». А вечарам — прафесійны вядучы, розыгрыш падарункаў, дэгустацыя каньякоў і він, танцы пад самыя новыя сусветныя хіты, а таксама таямнічы госць: сапраўдная музычная зорка.

«Ого! — ажно аблізнуўся Лявон Апанасавіч. — Вось гэта семінар! Не, паеду сам. Дырэктар жа таксама павінен сёе-тое шурупіць у фінансах і бюджэце...»

Ён выклікаў да сябе сакратарку Веру і загадаў рыхтаваць камандзіровачныя дакументы.

Калі ўсё было гатова, Лявон Апанасавіч зноў перачытаў афіцыйнае пісьмо, на гэты раз да канца, і аслупянеў. Семінар — платны: сума для іх установы надзвычай значная, такіх сродкаў нават не мелася ні на рахунку, ні ў наяўнасці...

«Што ж рабіць? — задумаўся дырэктар. Яшчэ раз зірнуў у пісьмо, затрымаў позірк на дэгустацыі з танцамі і цвёрда вырашыў. — Трэба ехаць! Эканомія бюджэтных сродкаў — вельмі важнае пытанне, варта яго вывучаць. А суму, якой нестae, возьмем у банку ў крэдыт. Нічога, потым сэканомім...»

г. Рагачоў.

Нічыпар ШЭРАНЬКІ

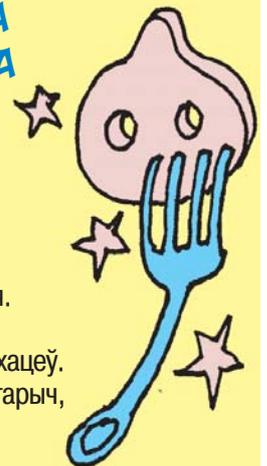
ТАДЫ І ЦЯПЕР

Калі малады быў,
Казалі мне так:
«Век жыві —
Век вучыся!»
Цяпер жа,
Калі галава
Ў сівізне,
Часцей і часцей
Чуць даводзіцца мне:
«Век жыві —
Век лячыся!»

ПРЫКАЗКА ПАДКАЗАЛА

Адзін з'еў вала —
Адна хвала,
З'еў барана —
Хвала таксама адна!
Да вепрука дабраўся,
І тут адзін пастараўся.
Доўга ўпотаікі еў,
Дзяліцца ні з кім не хацеў.
Ды сусед прынёс магарыч,
Дастаўся і яму —
Лыч!

Добры дзень, братка Вожык!

Калі чалавек імкнецца ўпрыгожыць наваколле, гэта някеспска. Але часам перфекцыянізм не даводзіць да добра. З надыходам вясны людзі абнаўляюць падворкі і пачынаюць паліць сухую траву. А разам з ёй — і ўсё тое, што побач.

Так, адзін пажылы мужчына пазбавіўся не толькі ад раслін на ўчастку, але і ад 40 збудаванняў у роднай вёсцы Нарчы нашага раёна! Агонь знішчыў, лічы, усю вёску... Узбуджана крымінальная справа.

На жаль, падобны выпадак не адзіны ў краіне. Можа, не трэба такой ідэальнасці? Так не толькі без леташняй травы рызыкуеш застацца, але без хаты, грошай ці волі...

І колькі можна паўтараць, што ў агні гінуць насякомыя і знішчаюцца гнёзды птушак, наносіцца велізарны ўрон прыродзе?..

Ірына ПАШКЕВІЧ,
г. Шчучын.

Прывітанне, дружа Вожык!

Падчас эпідэміі каронавірусу асобным людзям начхаць на іншых як у прамым, так і пераносным сэнсе. Таму я асцерагаюся хадзіць на наш цэнтральны рынак, каб не сустрэць дакучлівых папрашаек. Раней яны толькі пракліналі тых, хто адмаўляўся дапамагаць. Цяпер жа, як кажуць людзі, дзяўчыны змянілі тактыку і кашляюць у твар наведвальнікаў, якія не даюць міласціну. Гандляры ўсё бачаць, але не рызыкуюць паведамляць куды-небудзь.

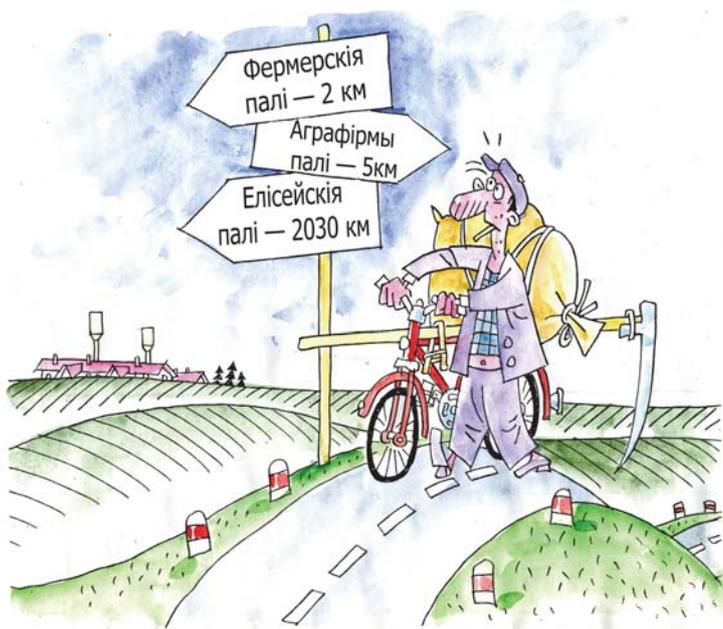
І навошта так рабіць? Каб пайшлі чуткі і гараджане хутчэй расставаліся з грашыма? Але ж тады разумней будзе, яшчэ здалёк пачыўшы бессаромных, наўмысна звярнуць у іншы бок.

А калі не пашанцавала і давялося мець з імі такія зносіны? Тады пачынаеш разумець жорсткасць замежных законаў у адносінах да падобных «жартаўнікоў». У Нідэрландах, напрыклад, аднаго мужчыну арыштавалі на 70 дзён за тое, што кашляў на паліцэйскіх і палохаў заражэннем смяротным вірусам. У Італіі расіянку за такі ўчынак аштрафавалі, а ў Вялікабрытаніі жанчыну прыгаварылі да пазбаўлення волі на 12 тыдняў.

Можа, калі б і ў нас былі падобныя меры, некаторыя баяліся б сеяць паніку? Пакуль жа баяцца даводзіцца нам...

Таццяна ВАРАНЬКО,
г. Брэст.

Алег ГУЦОЛ.

Пётр КОЗІЧ.

«Гаў, гаў! Ты чаго? Не пужайся! Я ж не лаюся, а вітаюся з табой і тваім гаспадаром. Бачыш, хвост круціцца, як шалёны.

Ты хто? Лабрадор? А я... Я – так, прагуляцца выйшаў...

Гаспадар у цябе, відаць, добры, ласкавы. Выгульвае, корміць, песціць... Не, не зайздросьчу! Рады за вас. Бачу, вам вельмі добра разам.

Мне таксама цудоўна жылося з маімі гаспадарамі. Мяне іх дзеці яшчэ шчанюком у хату прыцягнулі. Тыдні тры са мной гулялі, забаўляліся, выводзілі на прагулку... А потым я надакучыў. Клопату многа... Вось і апынуўся на вуліцы «без пэўнага месца жыхарства». Так цяпер і бегаю. Колькі разоў ужо ўцякаў ад работнікаў прадпрыемства «Фаўна горада»! Бачыў, як маіх таварышаў па няшчасці лавілі, некаторых забівалі... Часцяком сустракаў атручаную ежу, што раскідвалі «гуманісты». І атручаных братоў бачыў...

Але ж на людзей не злую і не крыўдую. Ім таксама цяжка жыць. Можа, таму яны часам і злосныя такія... Шкада толькі маіх былых гаспадароў, іх дзетак. Баюся, што бацькоў сваіх, калі стануць старымі і нямоглымі, кінучь, як мяне. А потым іхнія дзеці тое ж самае зробіць...

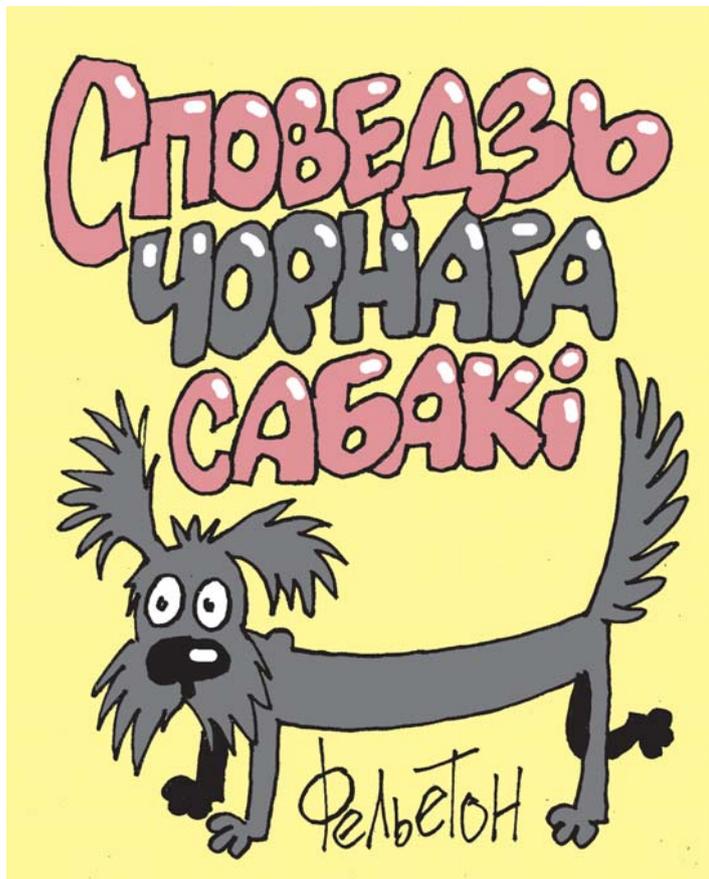
Нездарма сцвярджаюць, што сабака – лепшы сябра чалавека. Дарэчы, у мяне таксама шмат таварышаў. Зразумела, сабак. А яшчэ сябрую з варонамі, гракамі ды галкамі. Нават з катамі ды котка-

мі! Вось кажуць: «Жывуць, як кот з сабакам». Маўляў, ворагі мы з катамі. Няпраўда гэта! Паміж людзей варожасці, на жаль, больш, чым у нас з кацінай пародай. Тых катоў, як і нас, сабак, б'юць, ганяюць,

мі гаспадарамі. Кожнаму чалавеку і кожнай жывёліне жадаю пазбегнуць самоты. Але ніяк не зразумею, чаму ад гэтай самоты на нашай роднай зямлі нас мусіць пазбаўляць знакамітая Брыжыт Бардо з далёкай Францыі?.. У нас жа таксама ёсць шмат людзей, што нам, бадзяжным, дапамагаюць. Нехта бярэ назаўжды, нехта – на ператрымку. Некаторыя ветэрынары, нібыта сапраўдныя дактары Айбаліты, лечачь ды стэрылізуюць і, як кажуць, грошай не бяруць. Амаль што як у Італіі. Там бадзяжных жывёл стэрылізуюць, саніруюць ды адпускаюць на волю, калі хто гаспадароў не знайшоў, пакуль быў у прытулку. У кожнай такой жывёлы – яркі каляровы ашыйнік са звесткамі пра стэрылізацыю ды прышчэпкі. Гэта каб сабака ці кот самастойна маглі знайсці гаспадароў. Вось бы і ў нас так!..

Я – сабака, што гуляе сам па сабе, але хоць сёння сустраўся б з доктарам Айбалітам. Можа, дапаможа? Нават на стэрылізацыю згодны... І, вядома, мару пра гаспадара, пра дом (ці будку), пра сяброўства...

Гаў, гаў! Прабач, нагаўкаў тут... Пабягу далей. Пакуль! Жывіце з гаспадаром дружна і пра нас, сабак, катоў ды іншую жывёліну «без пэўнага месца жыхарства», не забывайцеся... Пакуль мы – жывы дакор чалавецтву – існуём на свеце...»

атручваюць... Толькі некаторыя чулыя сэрцам спрабуюць падтрымаць, накарміць, напаіць. А іншыя людзі на іх лаюцца, сварацца, ушчуваюць...

Дарэчы, на ўсходні год Пацука ўсіх дэкаратыўных хатніх пацукоў у заалагічных крамах раскупілі. На падарункі. І колькі цяпер такіх «падарункаў» жыве, як і я, абы-дзе?.. Мне ўсіх шкада. Бо добра разумею, што такое здрада...

Сам я нічога не баюся, нікому не зайздросьчу. Рады за ўсіх сабак, катоў і іншых чатырохногіх, крылатых, паўзучых, плаваючых ды іншых, што жывуць душа ў душу са сваі-

**Маналог падслухаў
Сяргей ЛАПЦЁНАК.**

Аляксандр КАРШАКЕВІЧ х 2.

ДЫЯЛОГІ-КАМАРЫЗМЫ

Запаслівы

– У халадзільнік я паболея
Прадуктаў розных умясціў.
– Відаць, каб не нагадваў боўлінг,
Дзе хоць ты шарам пакаці?

За траіх

– Начальства, кажаш,
вас ганяе ўсіх?
– Ага. Загадам аб'явілі ўчора,
Каб працавалі гуртам за траіх.
– А колькі ж у брыгадзе вас?
– Пяцэра.

Адны выдаткі

– Мужчыны – як ні глянеш –
п'юць,
Трашчыць бюджэт сямейны
ўвесьь...
– Ты б ведала бяду маю:
Мой паразіт яшчэ і есць!

Прыклад вернасці

– Замуж пяты раз выходзіць,
Палюбоўнік жа ўсё той...
– Іншы ты наўрад ці знойдзеш
Прыклад вернасці такой!

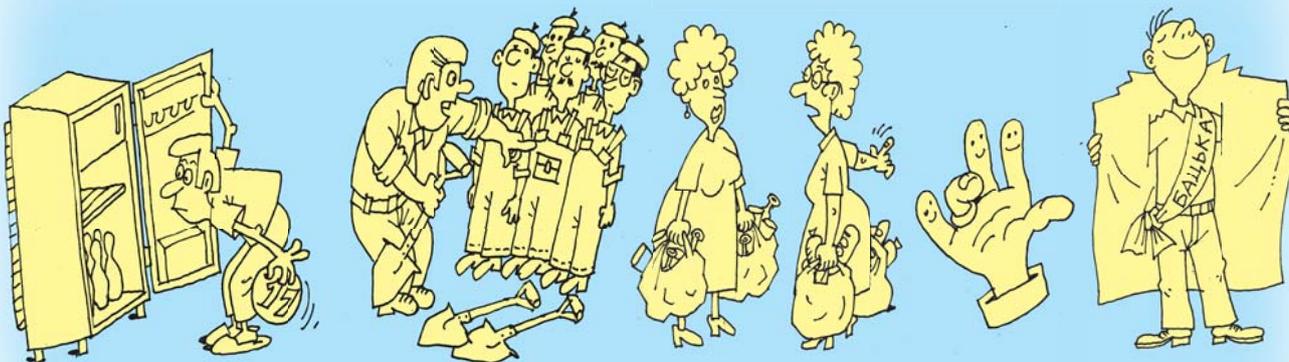
Гатоўнасць – найвышэйшая

– А скажы, з якога пальца
Найчасцей здаеш ты кроў?
– Дзе пярсцёнак заручальны:
Ён даўно к таму гатоў.

Не ў курсе

– Хлопцы, павіншуйце!
Нарадзіўся сын.
– Малайчына! Рады!
Гайда ў магазін.
Цешыцца, напэўна,
твая жонка Люся?
– А яна... так выйшла,
што яшчэ не ў курсе...

Мікола КАМАРОЎСКІ,
г. Орша.

Казімір КАМЕЙША

ДАЦКІЯ ВЕРШЫ

Даты, даты... У эры той самай навейшай
Календар аж палае ад сонечных дат.
Зноў паэты да іх пішуць дацкія вершы.
Калі дат вельмі многа – і вершаў зашмат.

Там найболей хлусня, хай сабе і святая,
Хай і ў гонар самога святочнага дня.
Дацкіх вершаў ніхто анідзе не чытае.
Хто іх будзе чытаць, калі гэта хлусня?!

Дацкім вершам не шкодзіць чыёсьці маўчанне,
Самі толькі спяваюць сабе спевакі.
Дацкіх вершаў не церпяць і самі датчане,
Не чытаюць іх нават мае землякі.

Вершы дацкія ўсе апрануты пад дату,
Толькі фарбай агністай заўсёды гараць.
Як сыноч той, што толькі і скача пад тату,
Скачуць тыя і дацкія ўсе пад «ура».

Толькі б выгляд святочны, а сэнс хоць жабрацкі,
Часам нехта махне на ўсё гэта рукой.
Дацкі верш, ён заўсёды чамусьці няўдацкі,
Сам няўдаліца-аўтар відзён за радком.

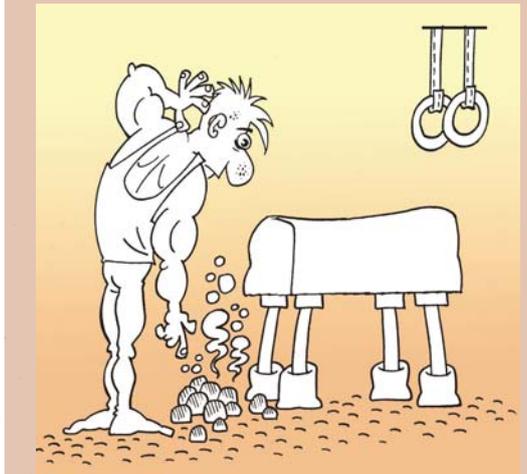
Вецер вольны ірве з дацкім вершам газету,
У яго на чытво інтарэсы свае.
Дацкі верш нават лёгка даецца паэту,
Ды і дацкае славы яму надае!

Вяне часам і сэнс, калі слова без смаку,
Калі цёплае сэрца не грэе яго.
Дацкіх вершаў не хваляць і тыя чытакі,
Што за датамі бачаць сябе аднаго.

Нехта праўду крычыць, нехта хлусіць заўзята,
Нехта смутку радкі залівае віном.
Календар, ён на даты і надта багаты,
А на добрыя вершы мы бедныя зноў...

Уладзімір ЧУГЛАЗАЎ x 2.

Павел ГАРАДЦОЎ.

Васіль ТКАЧОЎ

ДАРЭМНА З'ЕЗДЗІЎ

3 жыцця

Вядома ж, у жыцці бываюць такія сітуацыі, калі некаторым з нас па дапамогу трэба звяртацца да сваіх блізкіх і знаёмых. А калі тыя яшчэ займаюць высокія пасады – тут, як кажуць, і карты ў рукі.

Неяк трапіў у складанае становішча вясковы каваль Змітрок Сарока. Яго сын, Пятрусь (ён на трактары робіць у калгасе), пабіўся ў мясцовым клубе з Сержуком, які на выхадныя прыехаў да бацькоў з горада (вучыцца там у каледжы). Прычына высвятляецца адносна хутка знайшлася, за ёй далёка хадзіць не трэба было: хлопцы не падзялілі дзяўчыну – прыгажуню Галечку. Бывае. І ўсё б нічога, памахалі кулакамі ды разбегліся, аднак бацькі Сержука палічылі, што ва ўсім вінаваты Пятрусь. Ён быццам і першы бойку пачаў, і «ліхтар» пад вокам паставіў іхняму сыну, а гэта ўжо – даруйце!.. Так-так, падсудная справа. І бацькі хлопца прыгразілі падаць у суд.

Яны б, можа, і не аднесліся да гэтай бойкі так сур'ёзна, аднак у іх меліся такія-сякія прэтэнзіі да мясцовага каваля. Некалі той наадрэз адмовіўся адрамантаваць барану і плужок: быццам бацька Сержука не так папрасіў каваля, дужа ўжо нахабна звярнуўся. Маўляй, ты давай тут пастарайся, а я заўтра заеду і забяру свой інвентар. Бач ты, яшчэ і загадвае! Заўтра яму закарцела, гляньце вы! А калі ў мяне настрою не будзе? Калі натхненне не прыйдзе? Каваль, між іншым, прафесія творчая. Пайшоў прэч! І вытурыў Змітрок Сарока бацьку Сержука з кузні. З таго часу нават не віталіся. А тут якраз і бойка гэтая ў клубе... Чым не нагода адпомсціць кавалю?

Праз некалькі дзён пасля таго здарэння наведаў Змітрака Сароку ўчастковы і паведаміў, што Сяржук зняў у раённай бальніцы пабоі і падаў заяву ў суд. Так што, дзядзька, дзейнічай, бо калі за краты хлопца і не пасадзяць, то штраф могуць уляпіць добранькі.

Участковы пайшоў, а ў хаце Сарокі павісла напружанае маўчанне. Неўзабаве на сямейным савеце вырашылі, што трэба абавязкова паехаць у горад да сваяка, які займае там высокую пасаду. Ён заступіцца!..

На другі дзень Змітрок Сарока шукаў у горадзе той дом, дзе жыве родзіч. Была якраз субота, выхадны: значыць, гаспадар дома. Дзверы адчыніла жонка, і хоць раней яны сустракаліся некалькі разоў, зрабіла

выгляд, што незнаёмыя. А на пытанне, ці можна ўбачыць чалавека, абыяка адказала: ён у бальніцы. Па ўсіх пытаннях, калі ласка, туды!

Рабіць няма чаго. Паехаў у бальніцу. Знайшоў сваяка...

А ўвечары, вярнуўшыся дадому, развёў рукамі перад жонкай:

– Нічога не атрымаўся. Чаму, пытаеш? Бо калі ён і сапраўды быў вялікім чынам, сваяк наш, то не ляжаў бы ў агульнай палаце... Я нават і не заікнуўся на конт сваёй просьбы. Адаў яму торбачку з гасцінцамі, ды і на вакзал...

Як высветлілася пазней, да суда справа не дайшла: вяскоўцы памірыліся.

г. Гомель.

Алег КАРПОВІЧ.

Малюе
Алег
ГУЦОЛ

ВЕРНІСАЖ

Алег ЛЕСЬКІЎ нарадзіўся, вырас і жыве (між іншым, больш чым паўстагоддзя) у шахцёрскім Чырванаградзе на Львоўшчыне. Журналіст па прафесіі, працаваў у мясцовых выданнях, потым выбіраўся дэпутатам гарадскога савета, быў прысяжным і... беспрацоўным. Словам, мае багаты жыццёвы вопыт, якім грэх не падзяліцца з іншымі. Таму друкаваўся ў «Перцы», «Чаяне», прыйшла чарга і да «Вожыка»! А яшчэ Алег вядзе блог «Перца», апрацаваў і выклаў у інтэрнэт больш за тысячу нумароў гэтага легендарнага выдання.

Рады вітаць новага аўтара, дасціпнага ўкраінскага гумарыста на братэрскіх «калючых» старонках!

Алег ЛЕСЬКІЎ

У трамваі я ўбачыў мужчыну, што трымаў вядро, побач стаялі вуды.

— На рыбу? — спытаў, прысіджаючыся побач.

— Ага, — адгукнуўся той. — На Палтву!

— На Палтву? — я нават рот разявіў ад здзіўлення. — Хіба там рыба водзіцца?

— Яе там даўно няма, ваша праўда. Але нічога: вязу з сабою.

— Прабачце, не зразумеў...

— А я вам патлумачу. Паколькі рыба ў нашай рэчцы знікла, дык даводзіцца выкручвацца. Спачатку выпушчу яе ў ваду, а потым злаўлю на вуду. Усё ж які ні ёсць, а спорт, так бы мовіць — адпачынак на свежым паветры. Хочаце, пакажу рыбіну?

Незнаёмец асцярожна развязаў шнурок і зняў з вядра газету. Рэзка запахла аміякам. А ён спакойна працягваў:

— Вы думаеце, жартую? Зусім не. Паглядзіце: рыбка жывая. Рухаецца.

Я зазірнуў у пасудзіну і здзіўіўся яшчэ больш, калі ўпэўніўся, што там плавае якаясь істота.

Чалавек глядзеў на мяне ды ўсміхаўся:

— Пераканаліся! А я што казаў. Добра ёй у вядры. Бо стварыў, як кажуць, умовы, максімальна набліжаныя да натуральных. Акрамя аміяку, плюхнуў яшчэ і мазуту, без якога ў нашай Палтве не абыходзіцца. Ну і крышачку вады...

— Чыстай?

— Што вы! З-пад крана. Ад чыстай вады рыба адразу гіне, настолькі ўжо асвоілася ў навакольным асяроддзі. Вось толькі адно непакоіць мяне — ці захоча яна з вядра выплываць, у ім усё ж больш бяспечна...

У першым «А» класе вывучалі літару А.

Марыя Сцяпанайна тлумачыла шасцігодкам, як літара пішацца, як

вымаўляецца. Нарэшце прапанавала першакласнікам прыгадаць слова на першую літару алфавіта. Маленькія вучні стараліся адзін перад адным, называлі добра вядомыя словы: алея, алей, аўтобус, артыст, асфальт, аўтамат, Амерыка...

Маўчаў толькі Віталік. Каля яго і спынілася настаўніца, сказаўшы:

— А цяпер ты, Віталік!

Хлопчык набраў поўныя грудзі паветра і выпаліў:

— Антананарыву!

Усе дзеці засмяяліся, а Марыя Сцяпанайна з дакурам сказала:

— Ну, што гэта за слова?! Як толькі ты прыдумаў гэтую абракадабру?

— Гэта ж сталіца Мадагаскара! — горда адказаў Віталік.

— Досыць выдумляць... Які яшчэ Мадагаскар?

Урок працягваўся. На Віталіка ніхто не звяртаў увагі. Ён сядзеў насуплены.

Затое наступным днём адбылося неверагоднае. Марыя Сцяпанайна зайшла ў клас, прывіталася і прамовіла:

— Хачу папрасіць прабачэння ў Віталіка за яго Антананарыву. Мне сорамна, што я горш за яго ведаю геаграфію. Дома пагартала атлас, адшукала Мадагаскар і была ўражана, калі прачытала назву яго сталіцы. Трэба ж — Антананарыву...

Глядзіце, ён курыць!

Сёння багата пішацца і гаворыцца пра шкоднасць курэння. Калі б сабраць усе тыя матэрыялы – атрымалася б такая таміна!.. Цікава, што канкрэтнага вырашэння праблемы не прапануе ніхто.

Я ж пазбавіўся ад гэтай згубнай звычкі хутка. Заўважу: дасягненні медыцыны або экстрасэнсы тут ні прычым. Не верыце? Справа вось у чым.

Паехаў неяк па службовых абавязках у адзін райцэнтр. А там існавала традыцыя, захады кіраўніцтва

адносна курцоў. Сутнасць у тым, што кожны аўторак аб'яўлялі вольным ад тытуню. Ніякіх штрафаў, забарон ці абмежаванняў, але ўсе ведалі – раз у тыдзень дзень некурцоў. Цікава: усе без выключэння прытрымліваліся гэтага правіла.

Прыехаў я туды ў панядзелак вечарам і пра мясцовую прыдумку, вядома, ведаць не мог. А ў аўторак з ранку... Выйшаў сабе на вуліцу ды закурыў. Папыхваю, смачна зацягваюся. А на мяне кожны сустрэчны глядзіце падазрона, нібыта вывучае, азіраецца дзіўна. Я зніякавеў і выкінуў цыгарку. Але курыць усё ж карціць. Выцягнуў новую. Не паспеў зрабіць і некалькі зацяжак, як пачуў адусюль: «Глядзіце, ён курыць!» І столькі ў той фразе было знявагі і здзіўлення, нібы штосьці звышзабароненае ўчыніў. Немажліва апісаць усё тое, што са мною рабілася, але курыць мне больш не захацелася.

Я пагана спаў. Усю ноч на мяне хтосьці паказваў пальцам і прамаўляў, быццам здэкуючыся: «Глядзіце, ён курыць!»

Назаўтра, у сераду, я выглядаў змучаным і нявыспаным, як змардаваны. У кішэні спакойна драмаў пачаты пачак «Прымы», аднак жаданне курыць з мяне поўнасю выветрылася. Выкінуў курыва ў бліжэйшую сметніцу і добра зрабіў. Тым днём і ўсе наступныя дні я так і не пабачыў у раённым гарадку ніводнага курца. Аднак гэты факт мяне ўжо ніколеккі не здзіўляў...

У наступны раз мяркую завітаць туды разам з напарнікам. Ён заядлы курэц, за дзень па два пачкі высмоктвае. І ніяк не можа паверыць у чудадзейнасць таго прагрэсіўнага метаду. Што ж, пабачым, якія песні ён заспявае, пачуўшы дакорлівае: «Глядзіце, ён курыць!»

Пераклад з украінскай
Казіміра КАМЕЙШЫ.

Расціслаў БЕНЗЯРУК

Вікенцій ПУЗАНКЕВІЧ і Міхась СТЭФАНЕНКА.

Сяброўскі шарж
Аляксандра КАРШАКЕВІЧА, 2007 г.

Любіў сатыру, гумар і людзей

Імя Міколы ВЯРШЫНІНА (1940 – 2009) добра вядомае пастаянным вожыкаўскім чытачам. Гэты аўтар актыўна друкаваў на старонках нашага выдання (і шэрагу рэспубліканскіх газет і часопісаў) байкі, фельетоны, мініяцюры, эпіграмы, гумарэскі, каламбурсы... Выдаў больш за дзясятка уласных кніг, яго творы ўвайшлі ў шматлікія калектыўныя зборнікі.

Жыццёвы шлях Мікалая Пятровіча быў нялёгкім. Нарадзіўся 20 мая 1940 года ў г. Чэрвені на Міншчыне. Бацькі загінулі ў пачатку вайны. Выхоўваўся ў цёткі, затым – у дзіцячым доме. Рос і вучыўся таксама ў Пухавіцкім і Мінскім раёнах. Скончыў Мінскі аўтамеханічны тэхнікум, гістарычны факультэт Белдзяржуніверсітэта. Працаваў на розных інжынерна-тэхнічных пасадах на падшыпнікавым, станкабудаўнічым, трактарным заводах... Кіраваў літаб'яднаннямі пры рэдакцыях газет, працаваў літкансультантам розных выданняў.

Актыўны, шчыры ў жыцці і творчасці, ён цаніў гумар, умеў жартаваць і выступаць перад чытачамі, любіў людзей. Хочацца ўгадаць гэтага адметнага пісьменніка, які быў частым госцем у рэдакцыі, падпісаў не адну сваю кнігу «дарагім вожыкаўцам», пакінуў важкі след на ніве сатыры і гумару і сёння радуе чытачоў творамі, што ніколі не страцілі актуальнасці.

Мікола ВЯРШЫНІН

КІРАЎНІЧЫ КАЗЁЛ

Дырэктарам маслазавода
Казёл, усім на дзіва, стаў.
Яго казліная прырода
Была прычынай кепскіх спраў.

Там Конь галоўны быў канструктар –
Ён грываў трос і ў справах рос.
І вырашаў пытанні хутка,
Работы воз упарта вёз.

Гусак – тэхнолаг. Ён паважны,
Разумны, добры, дзелавы.
У працу кідаўся адважна,
Быў плён з талковай галавы.

Сабака – той з усімі ў згодзе,
Забеспячэнец, а не госць.
Шукаў, вынюхваў і знаходзіў,
Чаго няма і дзе што ёсць.

Казёл (і злы, і нават хіжы)
Сам меў заступніка – Быка.
Настырна, паступова выжыў
Каня, Сабаку, Гусака.

Бо абыходзіўся сурова,
Да іх чапляўся часцяком:

То нізавошта дасць вымову,
То дэпрэміруе цішком.

Адных казлоў цяпер шануе:
«Разумнікаў» не трэба мне!
Аднапляменнікаў вазьму я –
Самому будзе спакайней».

Відаць, вы зразумелі самі:
Казлу лепш кіраваць казламі.

Вось надышоў апошні ўздых.
Дыягназ розны ў нас усіх:
Інфаркт, інсульт
І язва, рак
Жыццё бяруць у небарак.
Тэхнічны шкодзіць нам прагрэс –
Здараецца нервовы стрэс.
Ад нерваў – і хваробаў шмат
Выстройваецца ў доўгі рад...
А на вянках і камянях
Як прачытаеш – проста жаж!
Напісана з усіх бакоў:
Ад дзетак, цешчы, сваякоў,
Адміністрацыі яшчэ,
Ад прафсаюза – аж пячэ...
Ад супрацоўнікаў сваіх
І ад суседзяў дарагіх...

А чалавека ўжо няма.
Прычыны дзе? Шукаць дарма.
Чаму сканаў,
Дыягназ дзе:
Ці ад хвароб,
Ці ад людзей?

Сатырычныя мініяцюры

Няўдача аматараў хабару

Адзін – аж есці перастаў,
Другі – увесь аж ссох.
Адзін – што хабару не ўзяў,
Другі – што даць не змог.

Прабіўны аўтар

Мае голас вельмі звонкі
І заводзіць ім у зман.
Напісаў адну старонку,
А шуміць... на ўвесь раман.

Экзамен па гаеграфіі

– Што Індыя вывозіць за мяжу?
Забыліся? Дык я вам падкажу:
Што раніцою любіце вы піць?
– Расол капусны!

Як я мог забыць?..

«Дакрытыкаваўся» (сатыра і гумар):
выбраныя творы, Мн., 2003 г.

Алег ГУЦОЛ.

АФАРЫЗМЫ

Не расказвайце гісторый пра злоўленую вамі рыбу там, дзе вас ведаюць, а асабліва там, дзе ведаюць гэтую рыбу.

(Марк Твен,
амерыканскі пісьменнік)

Анекдоты

- У вас павышаны ціск, — кажа ўрач пацыенту-рыбаку.
- Гэта вынік рыбалкі...
- Рыбалка, наадварот, супакойвае...
- Згодны з вамі, доктар. Але я лаўлю рыбу ў забароненым месцы.

У наш час рыбак — гэта чалавек, які сядзіць на рачным беразе і варыць у кацялку вуху з марской рыбы.

- ***
- Размова дзвюх сябровак.
- Чаму ты такая засмучаная?
 - Падарыла мужу на 23 лютага набор рыбалоўных блешняў.
 - Усё правільна: ён жа рыбак. Што не так?
 - Муж доўга круціў іх у руках, а потым спытаў, што гэта...

Учора была абрабавана крама «Усё для рыбалкі». Калі меркаваць па ўкрадзеным, злачынцы ідуць на ляшча.

Андрэй СІДАРЭЙКА

ПЫТАННЕ

Быль

Лявон і Архіп сябравалі. Неаднойчы сядзелі да паўночы за чаркай і скваркай. Лявон захапляўся рыбалкай, а Архіп быў заядлым грыбніком.

Неяк летнім надвечоркам яны сустрэліся на сцяжынцы, якая вяла ў вёску. Лявон вяртаўся з рыбалкі, у яго вядры каламуцілі ваду дзесяць ладных карасёў, а кошык Архіпа быў паўноцік грыбоў. Сябры пахваліліся адзін перад адным «трафеймі» і разам накіраваліся да хат.

— Слухай, Лявон, а дзе ты налавіў такіх добрых карасёў? Жонка кажа, што грыбы ёй надакучылі, рыбы хоча. Дык я думаю здзівіць яе гэтакім жа ўловам, як у цябе, — шчыра прызнаўся Архіп.

Лявон верыў у розныя рыбацкія прыкметы, таму выдаваць лепшыя мясціны на рацэ, дзе заўсёды вудзіў, не хацеў. І якім добрым сябрам ні быў Архіп, пайшоў на падман.

— Ідзі туды, дзе каля ракі тры бярозы на ўзгорку. Там заўсёды добры клёў, — адказаў ён, хоць ведаў, што на тым месцы рыба звычайна не клюе.

Лявон на імгненне замоўк, а потым і сам не стаў таіцца перад сябрам:

– У мяне тая ж гісторыя: жонцы надакучыла рыба, грыбоў захацела. Было б добра, калі б я прынёс ёй такі ж кош баравікоў ды лісічак...

Архiп не любiў выдаваць грыбныя мясцiны, таму вырашiў пайсцi на хiтрыкi. Назваў сябру зусiм iншую лясную паляну, дзе грыбы звычайна не раслi.

На гэтым таварышы разышлiся па хатах. А калi наступным вечарам зноў спаткалiся на тым жа месцы, то былi вельмi шчаслiвыя i адначасова здзiўленыя. Архiп нёс на плячы дзесяцiкiлаграмовага сома, а Лявон – кош грыбоў ды пад пахай вялiкi баравiк, на добрых паўметра.

Высветлiлася, што на тым месцы, дзе Лявон даўно не вудзiў, развялося шмат рыбы. Нават сом жыў! А на лясной палянцы, якую Архiп заўсёды абыходзiў бокам, выраслi тым часам грыбы...

– Дзякуй за параду, дружа! Такого сома злавіў! – радасна прамовiў Архiп.

Ён не зводзiў вачэй з вялiзнага баравiка i нерваваўся, як за ўсё лета не змог знайсцi такога ж.

«Навошта я параiў яму тую мясцiнку? Лепш бы сам схадзiў!» – роспачна думаў мужчына.

– I табе дзякуй, сябра, – адказаў Лявон, а сам усё не мог адарваць вачэй ад вялiкага сома.

«Ну i дурань жа я! – перажываў ён. – Параiў на сваю галаву. Лепш бы сам там парыбачыў. Як пiць даць гэты сом быў бы маiм трафеям».

Хто выйграў ад такіх падказак, а хто прайграў, засталася пытаннем...

*Рэчыцкi раён,
агр. Караваччы.*

Расцiслаў **БЕНЗЯРУК**

Злавiў

На рыбалку джгаў лагчынай.
На сонцы ж грэліся мужчыны,
А з iмi – пекная дзяўчына.
Я тут жа «вудачку закінуў»:
Падаў ёй кветачку рамонка.
– Каб варажыць? – спытала звонка.
...Пакуль казаў пра вуду, лёску,
Што можа вытрымаць слана,
Усе бялюкiя пялесткi
Старанна вырвала яна.

Наваражыла: ёй са мной
Лавiць не рыбiну – настрой!

I мы пайшлi з ёй да ракi...
Спявалi ў небе жаўрукi.

г. Жабiнка.

Двум паляўнiчым
цесна ў адным лесе. Двум
рыбаловам заўсёды дастаткова
месца на берэзе адной ракi.
(Айзек Уолтан,
англiйскi пiсьменнiк)

Захапленне
рыбнай лоўляй нагадвае
чыноўнiкам працу ў канцьяляры.
(Анарэ дэ Бальзак,
французскi пiсьменнiк)

Мiнула вясной
гэты рыбак
палову
маiх сваякоў
са свету звёў!..

Не хвалюiся,
зараз мы
яго апетыты ўрэжам!

Мiкола ПРГЕЛЬ.

Чаму так?

Іспанец — чалавек.
Іспанка — грып.

Амерыканец — чалавек.
Амерыканка — бильярд.

Індзеец — чалавек.
Індзейка — птушка.

Карэец — чалавек.
Карэйка — мяса з салам.

Фін — чалавек.
Фінка — нож.

Паляк — чалавек.
Полька — танец.

Турак — чалавек.
Турка — посуд.

Галандзец — чалавек.
Галандка — печ.

Венгр — чалавек.
Венгерка — сліва.

Чэхі і в'етнамцы — людзі.
Чэшкі і в'етнамкі — абутак.

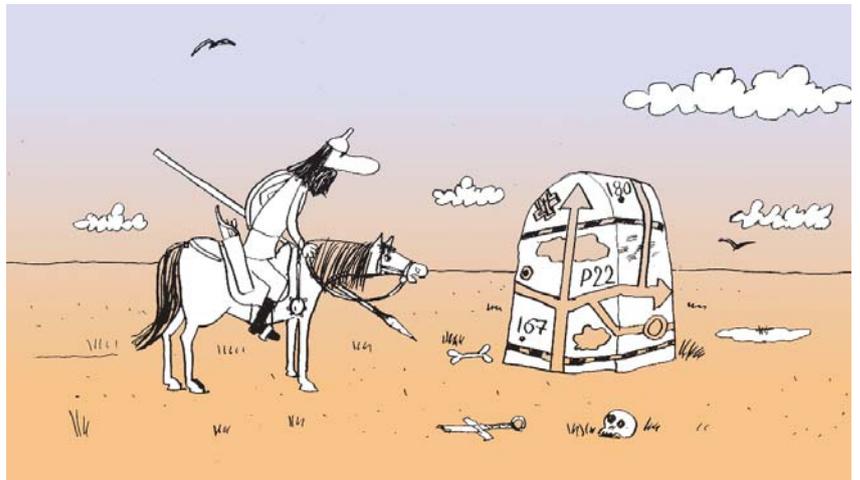
Кітаец — чалавек.
Кітайка — яблык.

Панамец — чалавек.
Панамка — галаўны ўбор.

Беларуска — чалавек.
Беларус — трактар...

Заўважыў Сяргей ЛАПЦЁНАК,
г. Мінск.

Аляксандр ПЯТРОЎ х 2.

Аляксандр ШМІДТ.

Андрэй СІДАРЭЙКА

**1 чэрвеня — дзень
«Скажы што-небудзь
добрае».**

Афіцыйна

Першага чэрвеня ў свеце адзначаюць дзень «Скажы што-небудзь добрае». Дадатковага тлумачэння свята не патрабуе.

Гумарэска

Іван Іванавіч працаваў загадчыкам інжынерна-праектнага аддзела буйной будаўнічай фірмы. Па натуры — прыдзірлівы сварлівы скептык, пра якога нездарма заўважалі: «Слова добрага не скажа». Галоўнае для яго — дысцыпліна і службовы абавязак.

Вядома, такі стыль кіраўніцтва біў і па ім самім. Супрацоўнікі стараліся лішні раз не трапляць начальніку на вочы. Ды і ад жонкі Машы, якой таксама перападала, ён не раз чуў парадку паводзіць сябе інакш, па-чалавечы. «Вось пабачыш, людзі адразу да цябе пацягнуцца», — казала яна.

...Неяк раніцай Іван Іванавіч прачытаў у інтэрнэце, што сёння асаблівы дзень, які трэба пражыць пад дэвізам: «Скажы што-небудзь добрае». Спачатку такая ідэя мужчыну не спадабалася. За што, маўляў, усіх хваліць, гаварыць цёплыя словы? Але пасля падумаў: «А чаму б і не? Цікава нават, як яны адрэагуюць? Вось здзівіцца!»

Першай у кабінет зайшла Святлана, якая толькі скончыла ўніверсітэт, працавала ў фірме зусім нядаўна, але, вядома, ужо ведала пра няпросты характар начальніка. Дзяўчына распрацоўвала першы праект, хвалявалася...

— Іван Іванавіч, можна да вас?

— Вядома, Святлана Дзмітрыеўна, праходзьце, калі ласка, — ветліва прамовіў начальнік і ўсміхнуўся. — Сядайце. Паказвайце, даражэнькая, што там у вас.

Нясмела прысеўшы на краёк крэсла насупраць Івана Іванавіча, спецыяліст разгарнула на сталі чарцяжы.

Начальнік уважліва паглядзеў працу, зноў усміхнуўся і лагодна прамовіў:

— А што, вельмі добра! Малайчына! Толькі трэба дапрацаваць тут і тут, — ён паказаў ручкай на па-

трэбныя месцы. — Я веру, у вас атрымаецца цудоўны праект.

Дзяўчына ўзрадавалася:

— Вялікі дзякуй, Іван Іванавіч! Усё дапрацую і хутка здам.

Святлана змяла чарцяжы са стала і, радасная, выпыхнула з кабінета.

Ад такой рэакцыі падначаленай Івану Іванавічу стала прыемна.

«Здаецца, дзейнічае», — падумаў ён і сам парадаваўся, што не павышаў голас з-за невялікіх хібаў у праекце.

Між тым, у кабінет завітала другая супрацоўніца — Кацярына, якая не першы год працавала ў фірме.

— У вас прычоска такая прыгожая! — нечакана нават для сябе прамовіў Іван Іванавіч.

Кацярына ніяк не чакала пачуць такія словы ад заўсёды незадаволенага кіраўніка, таму запунсавелася.

— Дзякуй, Іван Іванавіч, — сціпла адказала яна.

— Што ў вас, даражэнькая? Чым дапамагчы?

— Прабачце, але заданне, якое вы даручылі, я магу выканаць толькі праз дзень. Ніяк не паспяваю ў тэрмін, — вінавата апусціла галаву дзяўчына і стала чакаць прысуду.

Начальнік крыху памаўчаў.

— Гэта, вядома, не вельмі добра, — прамовіў ён мяккім тонам, хоць у душы нясцерпна хацелася насварыцца на някемлівага спецыяліста. — Але час пакуль дазваляе. Працуйце. Паспехаў!

— Вялікі дзякуй! — ад радасці ажно праспявала Кацярына. — Я хуценька, усё зраблю!

Потым да Івана Іванавіча заходзілі і іншыя падначаленыя... З усімі мужчына размаўляў спагадліва, мякка, знаходзіў за што пахваліць ці зрабіць камплімент.

— А вы сёння нейкі не такі, — не змаўчала інжынер-праекціроўшчык Люда, бойкая на язык.

— Які ж? — усміхнуўся ён.

— Дзіўны, — шчыра прызналася Люда. — Паводзіце сябе не так, як звычайна...

— Гэта дрэнна? — асцярожна запытаў загадчык аддзела, хоць ад такой фамільярнасці быў гатовы выгнаць падначаленую з кабінета.

— Не, вельмі добра. Будзьце заўсёды такім! — параіла яна і куляй вылецела з пакоя...

Вечарам, вяртаючыся дадому, Іван Іванавіч вырашыў сказаць што-небудзь добрае і жонцы. «А то лічыць мяне, відаць, чэрствым і бяздушным», — сумна падумаў ён.

Упершыню за дваццаць гадоў сумеснага жыцця мужчына пахваліў вячэру, заўважыўшы, што такіх смачных калдуноў ніколі раней не еў. Маша ад нечаканасці ажно прысела на табурэт.

— Праўда? — перапыталася яна і здзіўлена зірнула на мужа. — Можа, Іванка, дабаўкі?

— Але, давай! — пагадзіўся ён. — А потым пойдзем адпачываць. І так ужо стаміліся за дзень, асабліва ты...

Лежачы ў ложку, сыты і задаволены Іван Іванавіч падумаў, што казаць што-небудзь добрае і прыемна, і карысна, і выгадна. «Няхай цяпер хто іншы будзе прыдзірлівым і сварлівым начальнікам і мужам, а з мяне хопіць, няма дурных!» — вырашыў мужчына і सोладка заснуў...

*Рэчыцкі раён,
агр. Каравачычы.*

Між іншым

1 чэрвеня вы таксама можаце прайсціся басанож. Менавіта такое свята адзначаюць у першы дзень лета. 18 чэрвеня — свята аматараў рыбалкі. 19 — Міжнародны дзень прагулкі. 29 чэрвеня вазьміце дзяцей на працу (гэтае мерапрыемства адзначаюць у апошні панядзелак чэрвеня). А яшчэ 29 чэрвеня — Дзень вафельніцы. Яе ўпершыню прыдумалі ў Грэцыі ў 1300-х гадах. 30 чэрвеня адзначаецца Дзень сацыяльных сетак. Святакуйце на здароўе!

Мікола ПІРГЕЛЬ.

Алег КАРПОВІЧ.

Лёля БАГДАНОВІЧ

Шчадралюбнае сэрца

Цімох да Ганны заляцаўся,
Збіраўся з ёй ісці да шлюбу.
Ды план раптоўна абарваўся,
Як толькі ўбачыў хлопец Любу.

Ён пад вянец гатоў быў весці
Хоць сёння гэтую дзяўчыну,
Ды, як на грэх, дзяццюк убачыў
Красуню новую — Яніну!

Засела думка ў сэрцы стрэмкай:
Яшчэ ў палон здавацца рана.
Страляе вочкамі Аленка
І кліча на шпацыр Таццяна...

г. Барысаў.

Міхась КАВАЛЁЎ

ПРЫШЛІЦЕ КАРЭСЛАНДЭНТАЎ!

Васіль ТКАЧОЎ

Калі тынкоўшчык Іван Цыбулькін за абедам даведаўся, што ягоны напарнік Сцяпан Пацяруха жыве на вуліцы Сонечнай, то ўсклікнуў:

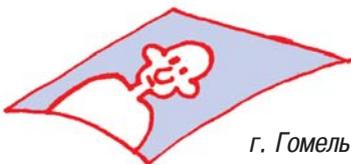
– Выручай, браце! Ведаеш, канешне, дзе там у вас пахавальнае бюро? Калі не, дык знойдзеш, не вялікая праблема. Я там заказваў помнік, а як забіраў, то забыў фотакартку. Апошні здымак, разумееш? Хай будзе ў сямейным альбоме. Забяры, добра? А я не буду губляць час. Сэканомлю...

Назаўтра ранкам, павітаўшыся, Іван Цыбулькін ужо збіраўся забраць з рук Сцяпана Пацярухі картку, аднак той здзіўлена глянуў на яго і ціха прамовіў:

– Усе здымкі перабраў, нават некалькі разоў, а твайго не знайшоў...

Іван Цыбулькін ляпнуў сябе рукой па лбе:

– Ну, ці не ёлуп я?! Давядзецца самому ехаць на Сонечную. Ты ж майго бацьку і ў вочы не бачыў!..

г. Гомель.

Нядаўна ў нашай рэдакцыі рэзка прагучаў тэлефонны званок. Пачуўся ўсхваляваны голас пажылога мужчыны:

– Бяда! Хутчэй прыедзьце на дапамогу!
– Што здарылася? – усе ў рэдакцыі не на жарты ўстрывожыліся.
– Тэрмінова высылайце карэспандэнтаў, і абавязкова каб быў фотакарэспандэнт! Хачу, каб надрукавалі ў газеце, каб усе пабачылі, што натварылі работнікі мясцовай сельскагаспадарчай арганізацыі. Каб прынялі да іх суровыя меры!

– Дык скажыце хоць, якая бяда?
– Вялікая! Праз нашу вёску возяць арганічныя ўгнаенні. І вось з адной машыны на калдобіне высыпалася добрая жменя гэтай самай арганікі. Ды якраз каля маёй сядзібы! Сапсавалі ўвесь выгляд, дый хадзіць трэба асцерагаючыся, каб абутак не запэцкаць. Карацей кажучы, прысылайце карэспандэнтаў, хачу прапясочыць тых работнікаў...

– Прабачце, – спыталі мы ў раз'юшанага дзядзькі, – а ў вас агарод ёсць?
– Ёсць, – імгненна адказаў той. – Ды яшчэ які – амаль паўгектара!
– Ну дык чаму б вам, шаноўны гаспадар, не сабраць тое ўгнаенне, якое высыпалася з машыны, ды не перакінуць на свае соткі? Глядзіш, і ўраджай быў бы большым!

– А я так і зраблю, але папярэдне хачу апублікавацца ў прэсе і каб тых работнікаў пакаралі! Хутчэй прыедзьце...

г. Рагачоў.

Пётр КОЗІЧ.

Эх, каханне!

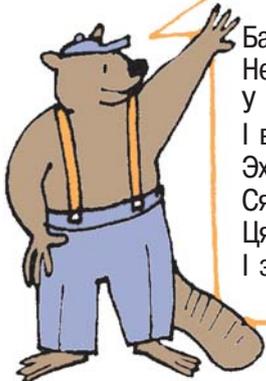
Камар у муху закахайся
І нека ёй у тым прызнайся.
Маўляў, пачуццямі гару,
А без вачэй тваіх памру.

– Ты мне таксама даспадобы, –
Сказала муха, – мой ты голуб,
Але, прабач, тры дні таму
Я сэрца аддала чмялю.

Зразумеў...

Бабёр катэдж пабудоваў,
Не адзін месяц працаваў.
У госці запрасіў слана –
І вось будынка ўжо няма...
Эх, зразумеў бабёр тады:
Сяброўства часам – да бяды.
Цяпер ён з зайчыкам сябруе
І зноў катэдж сабе будзе...

Уладзімір ШПАДАРУК,
г. Рагачоў.

Забяспечыць
рабочых
шайбамі...

Вікенцій ПУЗАНКЕВІЧ і Аляксандр БАГДАНОВІЧ x 2.

ДЗЕДАВЫ "ГАСТРОЛІ"

Па суседстве ў вёсцы
Дзед цікавы жыву.
З транспартам сучасным
Штосьці не дружыў.
Ні табе аўтобус,
Ні табе цягнік.
Дзед сваёй асобай
На кані прывык.

Клічуць на вяселле?
Дружкі ды радня
У машыну селі...
Дзед запрог каня.
Гэта і дадому
Пакацілі ўсе.
Ну, а дзед, вядома,
У драбіны сеў.
Лейцы напружыў...
Тут як тут – дружбак:
У палку служылі
Разам як-ніяк!
– Ты заехаў хоць бы
На хвілінак пяць...

Дзед уважыў просьбу:
Трэба начаваць.
Ранкам клікнуў цёзка,
Потым кум і сват...
Ехаў дзед праз вёску
Тыдзень акурат.
Як дамоў дабраўся,
Бабе гаварыў:
«Выехаць не мог я,
Бо хамут згубіў!»

Мікалай ГЛЕБ,
Ляхавіцкі раён,
в. Падлессе.

ДЗЕ АДЖУКАЦЬ ДОВРУЮ НЯВЕСТУ?

Іранеска

Таццяна ДЗЕМІДОВІЧ

Для маладзенькай вясковай прыгажуні Алеські сваячкі знайшлі ў горадзе заможнага старога халасцяка.

— Толькі глядзі, не прызнавайся адразу, што вясковая... Няхай думае, мясцовая, — папярэдзілі яны дзяўчыну.

А як павінны выглядаць гарадскія ды што казаць, Алеська не ведала. Таму для надзейнасці ўзяла з сабой на спатканне вясковую сяброўку Галіну.

Сустрэчу прызначылі ў цэнтральным парку ў кафэ «Ля возера». Галіна — дзябелая дзяўчына, чырванатварая, часта ў горад ездзіць. Сядзіць сабе смела за столікам ды марожанае ўплятае... Ужо трэцюю порцыю. А Алеська — бледная ад хвалявання, хударлявая, вочы апусціла і сарамліва сурвэтку мне.

— Аляксандра, — пытаецца кавалер, — а як вы любіце вольны час бавіць?

«Нявеста» разгублена паглядзела на сяброўку.

— Не перажывайце — усё па-сучаснаму! — гучна паведаміла тая. — У рэстараны кожны тыдзень ходзім, начныя клубы наведваем, дыскатэкі не прапускаем.

— За вамі, мабыць, жаніхі ў чэргах стаяць?

— За мной — не, — азірнулася па баках Галіна і ўздыхнула, — бо вага ў мяне ого-го. А вось у Алеські нашай ад жаніхоў адбою няма!

— Ды не, — нясмела спрабавала запярэчыць дзяўчына.

— Не трэба саромецца! Што ёсць, тое ёсць, — перабіла яе Галіна. — Па сакрэце скажу, у Алеські іх пяцёра, і ўсе з машынамі! Кавалераў як пальчаткі мяняе. Сёння з адным ідзе ў рэстаран, заўтра з другім — на начную дыскатэку, а паслязаўтра...

Кавалер сумна ўздыхнуў. Дастаў пачак цыгарэт.

— Мож, курыць хочаце? — нясмела прапанаваў ён.

Алеська з жахам паглядзела на Галіну, але тая і тут выкруцілася.

— Танняя ў вас цыгарэты. Мы такія не курым, бо галава потым баліць.

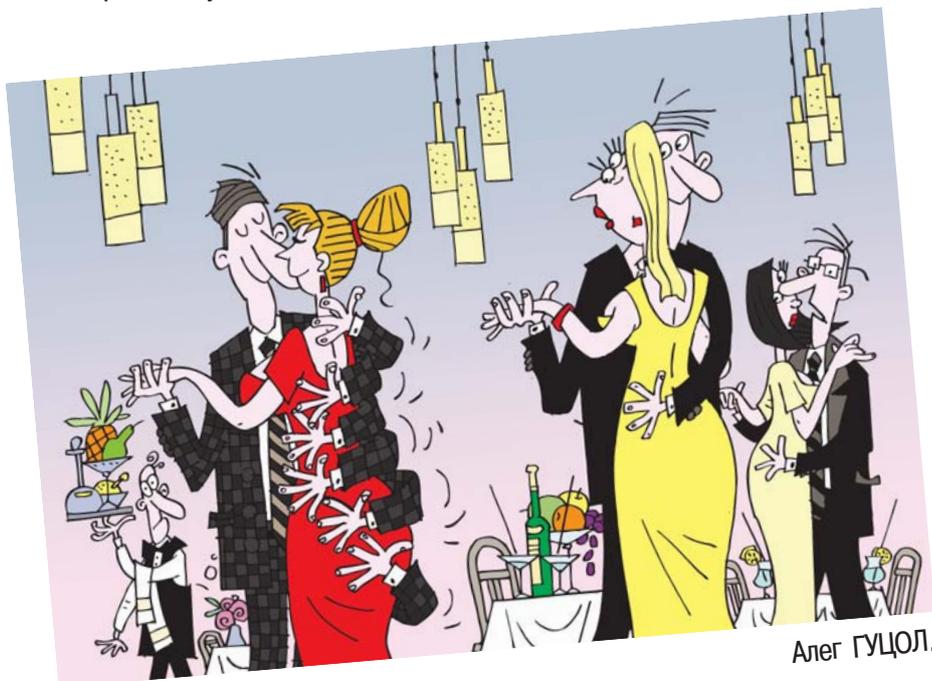
— Дык гэта я так, для сяброў нашу... А сам за здаровы лад жыцця! — разгублена сказаў кавалер і кінуў пачак у сметніцу. Затым зірнуў на гадзіннік: прабачце, маўляў, на працу бегчы трэба. Хутка развітаўся і пашыбаваў да машыны.

— Гэй, вы куды, містар? — кінулася за ім Галіна.

— Куды вочы глядзяць, — сумна прызнаўся ён. — Зноў мяне падманулі... Казалі, што дзяўчына сур'ёзная, працавітая, талковая... А на справе толькі адно праўда: прыгожая... І як жа мне жаніцца, калі яна гулёна, і п'е, і курыць?... Усё, заўтра бяру адпачынак і еду ў вёску. Кажуць, толькі там яшчэ зрэдку і сустракаюцца добрыя нявесты!..

г. Брэст.

Алег ГУЦОЛ.

Пачытайце дзецям

Расціслаў БЕНЗЯРУК

Ушчуваў Андрэйку тата:
— Надта лётаеш багата!
Што за хлопец? Ну й натура!
На табе гарыць аж скура!

Ратаваць мне трэба брата:
З лейкаю прыбег у хату.
Але што там? Ледзь не плачу,
Бо агню нідзе не бачу.
І пытаю: «Што тушыць,
Каб Андрэйка мог пажыць?!»

г. Жабінка.

Лёля БАГДАНОВІЧ

У шумным гаі сярод іншых беластволых вылучаліся дзве прыгажуні-бярозкі. І так яны сябравалі паміж сабою, што ўсе ім зайздросцілі.

— Ты толькі паглядзі, зноў шэпчуцца, — незадаволена казала старая бяроза маладзейшай суседцы, — ніяк нагаварыцца не могуць.

— Ой, і праўда, — падтаквала тая, — неразлучныя якія!

Аднаго разу прыляцеў злосны вецер. Ён дзьмуў з такой сілай, што бярозкі хісталіся ва ўсе бакі, нібы тая трасцінка.

— О-ё-ёй! — загаласілі яны. — Што рабіць? Як ратавацца? Паламае зараз гэты нягоднік нашы галінкі.

І толькі дзве сяброўкі-прыгажунькі ведалі, што рабіць. Яны моцна абняліся і прытуліліся адна да

адной. І астатнія бярозы, глядзячы на іх, зрабілі тое ж самае. Колькі ні стараўся вецер, не змог прыгнуць іх да зямлі. Замахаў тады ён крыламі ды паляцеў далей.

— Хто вас навучыў, як ратавацца? — адразу запыталіся ў сябровак суседкі.

— Мая прабабуля часта казала, — прызналася адна бярозка-прыгажуня, — што вельмі лёгка зламаць галінкі, калі яны паасобку, і немагчыма — калі яны разам.

— Якая мудрая была твая прабабуля! — зашамцелі лісточкамі бярозкі. — Якая разумная!

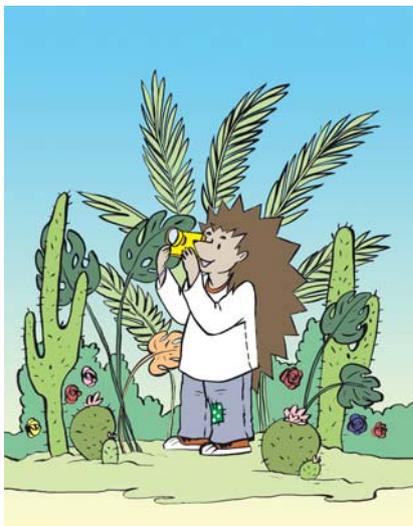
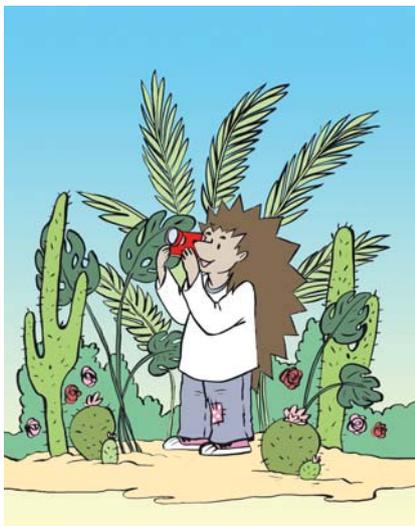
З таго часу яны перасталі кпіць з сябровак. Знікла злосць. І дрэвы пачалі жыць прыпяваючы. Прыслухоўваліся да прыгажунь. Тым больш, што другая сяброўка ведала шмат прыказак і прымавак. Яна чула іх у дзяцінстве ад родных. І з задавальненнем расказвала цяпер усім:

— Быў бы сад, а салаўі прыляцяць. Без караня і палын не расце. Па гняздзе відаць, якая птушка. Без сяброў, як печ без дроў...

Так і шапталіся яны з ранку да вечара. А калі на небе з'яўляліся зорачкі, выплываў месяц у срэбным чоўне і расказваў ім казку, спяваў калыханку. Бярозкі моцна спалі да раніцы, прытуліўшыся адна да адной...

г. Барысаў.

Знайдзіце 10 адрозненняў.

Генадзь АЎЛАСЕНКА

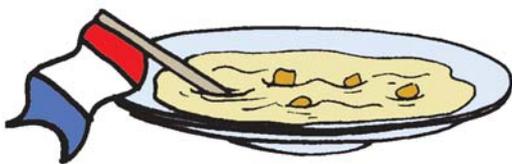
ІХ ПРАСЛАВІЛА... ЕЖА

Па розных прычынах прозвішчы тых ці іншых людзей застаюцца ў памяці нашчадкаў. Гэта могуць быць вялікія палкаводцы, геніяльныя вынаходнікі альбо таленавітыя пісьменнікі. А некаторыя далі сваё імя... кулінарнай страве.

Булён

Існуе легенда, што сваю назву гэтая папулярная ва ўсім свеце страва атрымала ў гонар аднаго з кіраўнікоў крыжацкіх паходаў — латарынгскага герцага Гатфруа дэ Булён. Лічыцца, што для падтрымання сіл хворых альбо параненых крыжакоў ён загадаў даваць ім адвар, у якім гатавалася мяса для здаровых ваяроў.

Праўда, існуе і крыху іншая версія гэтай легенды, больш крыўдная для Гатфрыда Булёнскага. Маўляў, ён быў вялікім скнарам, і таму воінам даставалася толькі вадкасць, дзе варылася мяса. Ну, а галоўная страва падавалася на стол герцага, ягоных набліжаных ці іншых знатных асоб. Менавіта таму абураныя такой несправядлівасцю крыжакі і назвалі гэты абрыдлы ім адвар у гонар скнары-герцага.

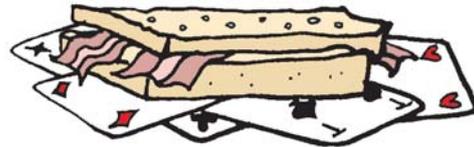
Сэндвіч

У XVIII стагоддзі ў Брытаніі жыў вядомы арыстакрат Джон Мантэгу, граф Сэндвічкі.

Ён быў заядлы карцёжнік, які нават дзеля сняданку альбо вячэры не жадаў спыняць забаву. Таму падчас гульні ў брыдж наталаяў голад хлебам і падсмажаным мясам. Каб не пэцкаць рукі і карты, а таксама каб мяса

не падала з хлеба, граф загадаў повару класці кавалак мяса паміж дзвюх лустачак падсмажанага хлеба.

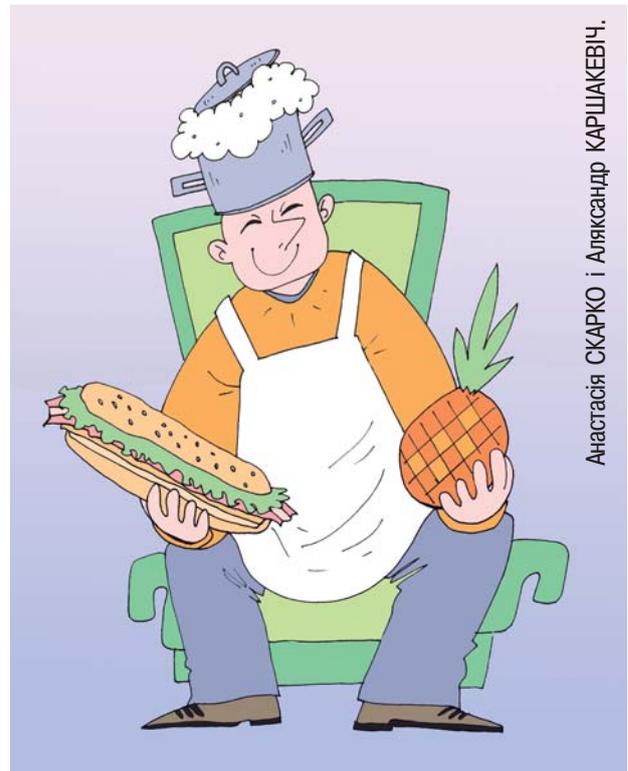
Сябрам Джона Мантэгу па клубе так спадабаўся гэты спосаб хуткага перакусу, што яны таксама пачалі заказваць сабе бутэрброды «па-сэндвічскі», якія потым атрымалі назву: сэндвіч.

Шарлотка

Неяк Георг III выклікаў кухара і выказаў яму сваё незадавальненне: чаму ўсе знакамітыя дэсерты прыдуманы французамі, італьянцамі альбо немцамі? А затым загадаў вынайсці чыста англійскі дэсерт, які б стаў папулярным не толькі ў Англіі, але і ва ўсім свеце.

Загад манарха — закон, і повару нічога іншага не заставалася, як яго выканаць. Так быў вынайдзены знакаміты пірог з яблыкамі. Каралю здоба вельмі спадабалася, таму ён назваў выпечку ў гонар сваёй жонкі, каралевы Шарлоты, шарлоткай. Дарэчы, з таго часу каралева Шарлота лічыцца апекуном пекараў. Не ўсіх, праўда, а тых толькі, якія выпякаюць яблычныя пірагі. Шарлоткі, іншым словам.

Анастасія СКАРКО і Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Філалагічныя замалёўкі

- Капітан Зелянцоў – навальніца ўсіх бандытаў.
- Парэцкі быў высокага росту, з худым падоўжаным тварам.
- Некалькі мужчын важдаліся каля ляжалага на падлозе сейфа і спрабавалі ломам і кавадлам адчыніць яго.
- Парушэнне правіл сацыялістычнага інтэрната.
- Усе сабраліся за сталом, каб выпіць віны.
- Напэўна, калі жаніліся, кляліся ў вечным каханні адзін аднаму...
- Маёр даклажыў становішча.
- Неўзабаве Аркадзь быў у прыёмным супакоі бальніцы.
- Маргарыта Іванаўна сканчала справы ў кухні.
- А праз гадзіну адбылося ўрачыстае выйсце сям'і Славіных у кіно.
- Падпалкоўнік уручыў падначаленым фатаграфіі тых, што адшукваюцца, і старанна прайнструктаваў іх.
- Аляксей, уладкаваўшыся ямчэй, прыгатаваўся да працяглай трасянькі на няроўнай дарозе...
- Пасля канчатка кінасеанса.
- Адзінцоў спыніўся ля выхада, і той паклікаў яго...

Заўважыў Дзмітрый ПЯТРОВІЧ.

Уладзімір ЧУГЛАЗАЎ.

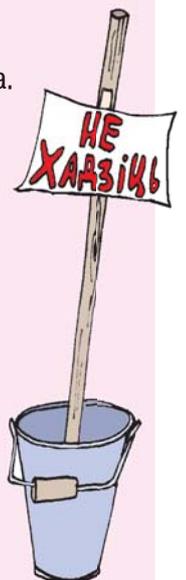
Пётр КОЗИЧ.

Віктар РЭЧЫЦ

ПАРАДАК... У ПЯЧОНКАХ

Чысціню любіць жонка мая,
У кватэры парадак наводзіць.
Мне б узрадавацца, толькі я
Да сяброў мушу з дому сыходзіць.
«Мала логікі», – хтось папракне,
Бо нічога не знае пра стрэсы.
Ад парадку нязручнасці мне,
У пячонкі даўно ён уеўся.
– У гасціную ты не хадзі, –
Кажа жонка, – дыван там памыла.
– Загадаеш лятаць? Паглядзі,
Ці ў мяне паявіліся крылы.
Не растуць... І таму я пачаў
Дома ўзмоцнена трэніравацца.
Бегаць стаў, нібы той Джэкі Чан,
Каб падлогі амаль не кранацца.
Ды аднойчы ўсё ж не разлічыў
Сваіх сіл – на зямлі аказаўся.
Смылеў доўга сіняк на плячы,
Не на жарты тады я спужаўся...
Любіць жонка мая чысціню,
Не збіраецца, бачу, мянцяцца.
Я ж з кватэры бягу, як з агню,
Калі толькі пачне прыбірацца!

г. Рэчыца

Лявон ЦЕЛЕШ

ЦІКАВАЯ КРЫЖАВАНКА

– Сарачка, дарагая, ты не бачыла, куды я паклаў часопіс? Там крыжаванка цікавая...

– Моня! Як што-небудзь знайсці, дык: «Сарачка, дарагая!» А як у ложку: «Пасунься і не храпі». Ці я няпраўду кажу?

– Сара, ну што ты ад мяне хочаш? Як толькі я перайшоў на «трэнерскую» работу, табе раптам захацелася стаць алімпійскай чэмпіёнкай! Раней, калі быў моцным «практыкам», у цябе ўвесь час балела галава. Быццам яна была патрэбная...

– Моня, вазьмі свой часопіс і не дуры мне тое, што не дурыцца. І што гэта за крыжаванка такая: усе словы з трох літар, а пасярэдзіне «у»?

– Адкуль я ведаю? Будзеш са мною разгадваць?

– Паспрабую. Чытай.

– Горад у Кастрамской вобласці... Ведаю, Сара, я там быў! Гэта Буй.

– У таго, Моня, хто так назваў горад, былі яўныя праблемы з жанчынамі...

– Чаму ты так думаеш? Буй – гэта яшчэ і паглавок.

– Моня, ты збіраешся мне ўсю энцыклапедыю расказваць ці будзем разгадваць крыжаванку?

– Добра, маўчу! Далей: знаходзіцца ніжэй пояса... Сара, гэта не тое, што ты падумала!

– А што я павінна была падумаць?

– Што гэта – пуп!

– Скажы чэсна, Моня, ты гэтую крыжаванку знайшоў, каб мяне пацлаваць?

– Менш размаўляй, Сара! Гасподзь даў чалавеку адзін язык і два вухі, каб ён слухаў у два разы болей, чым гаварыў.

– Я, Моня, пакуль маўчу.

– А я чытаю далей: першае перад другім.

– Ведаю: суп!

– Правільна, Сарачка. З апетытам у цябе ўсё ў парадку. А тут адгадаеш: зрэдку стаіць, часта ляжыць?..

– Гэта, Моня, не пытанне, а канстатацыя факта.

– Ты на што намякаеш?

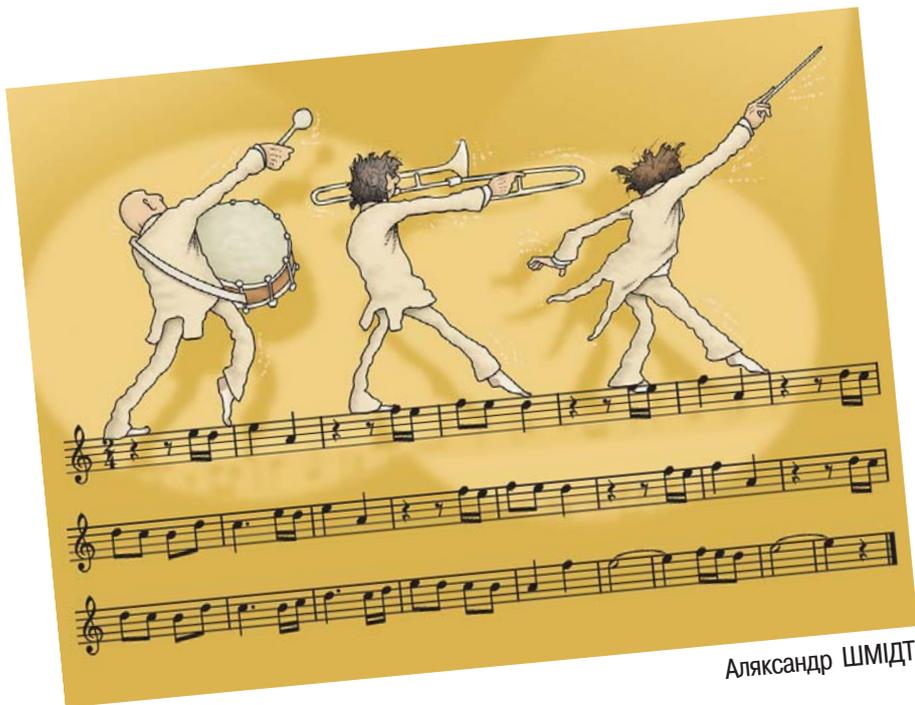
– На каго, ты хацеў сказаць. Хто ў нас цэлымі днямі ляжыць на канапе і падымаецца толькі для таго, каб паесці? Хіба не муж?

– Гэта ж трэба! І адкуль яны пра мяне даведаліся, Сарачка? Можа, хопіць ужо разгадваць? Не такая яна ўжо і цікавая, гэтая крыжаванка. Давай лепш тэлевізар паглядзім...

Р. С. Словы, якія засталіся не разгаданымі: бур, душ, пуд, кум, цуд, суд і... яшчэ 0-га-го колькі!

г. Дзяржынск.

Ад аўтара. Шмат гадоў складаю крыжаванкі для розных выданняў. А вось на гэты раз нечакана атрымалася... гумарэска. Спадзяюся, што аматарам памазваць было цікава чытаць. І адгадваць.

Аляксандр ШМІДТ.

Анекдоты
ад супрацоўнікаў
Ляхавіцкай раённай
цэнтралізаванай
бібліятэчнай сістэмы

— Калі б Гогаль пісаў
«Мёртвыя душы» цяпер,
пра што быў бы твор?

— Чычыкаў, напэўна,
збіраў бы пашпартныя да-
дзеныя людзей, якія ня-
даўна памерлі, каб браць
на іх хуткія крэдыты.

* * *

Калі пасля двух халод-
ных і дажджлівых дзён
пацяплела і свеціць яр-
кае сонца, хутчэй за ўсё,
надышоў панядзелак.

* * *

Вялікім скандалам скон-
чыўся міжнародны мастац-
кі конкурс у Парыжы. Кар-
ціна, якую прызналі леп-
шай, аказалася планам эва-
куацыі пры пажары.

* * *

Адлічаныя з мастацкай
школы дызайнеры пры-
думваюць узоры на ліно-
леуме.

* * *

Пры прыёме на працу.
— У рэзюмэ напісана,
што ваша адметная ры-
са — таямнічасць. Хочаце
нешта дадаць?
— Не.

* * *

Валодаў вельмі каш-
тоўнай нерухомаасцю — ра-
давым паветраным замкам.

* * *

Калі на сольны кан-
цэрт прыйшло мала лю-
дзей, ці можна лічыць яго
маласольным?

* * *

Цемрашальства — гэта
рэакцыя жыхароў на ад-
ключэнне электраэнергіі.

* * *

Двое гуляюць у шахма-
ты.

— Я сёння такі галод-
ны, што слана з'еў бы! —
заўважае адзін з іх.

Алег КАРПОВІЧ.

16+

«Вожык» — грамадска-палітычны, літаратурна-мастацкі часопіс
№ 5 (1580), 2020 год.
Выдаецца з ліпеня 1941 года.

Заснавальнікі: Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь,
рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Галоўны рэдактар
Юлія Францаўна ЗАРЭЦКАЯ.

Рэдакцыйная калегія: Сяргей ВОЛКАЎ, Навум ГАЛЬПЯРОВІЧ,
Мікола ПРГЕЛЬ, Юлія ЗАРЭЦКАЯ, Міхась КАВАЛЕЎ, Казімір КАМЕЙША,
Алег КАРПОВІЧ, Міхась ПАЗНЯКОЎ, Уладзімір САЛАМАХА,
Васіль ТКАЧОЎ, Мікола ШАБОВІЧ.

Рэдакцыя: Аляксандр КАРШАКЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара,
мастацкі аддзел), Алена КЕДА (аддзел фельетонаў і пісьмаў),
Вераніка МАНДЗІК (аддзел літаратуры),
Анастасія СКАРКО (мастацкі аддзел).

Адрас рэдакцыі

Юрыдычны адрас: Рэспубліка Беларусь, 220013, г. Мінск,
вул. Б. Хмяльніцкага, 10 а.
E-mail: info@vziasda.minsk.by.

Паштовы адрас: Рэспубліка Беларусь, 220034, г. Мінск,
вул. Захарава, 19.

E-mail: a-vojik@yandex.by;

Тэлефон галоўнага рэдактара, намесніка галоўнага
рэдактара, аддзела фельетонаў і пісьмаў, літаратуры, мастацкага —
244-92-37, бухгалтэры — 287-18-81, факс — 284-84-61.

Падпісныя індэкссы:

74844 — індывідуальны, 01380 — індывідуальны льготны,
748442 — ведамасны, 01381 — ведамасны льготны.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі № 520
ад 10.12.2012, выданае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Выдавец

Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»
Дырэктар — галоўны рэдактар Павел Якаўлевіч СУХАРУКАЎ

Камп'ютарная вёрстка: Святлана ТАРГОНСКАЯ
Стыльрэдактар: Марыя ГІЛЕВІЧ

Падпісана да друку 07.05.2020. Фармат 60x84 1/8. Афсетны друк.
Папера афсетная. Ум. друк. арк. 2,79.

Ул.-выд. арк. 3,30. Тыраж 532 экз. Заказ

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «БудМедыаПраект».
ЛП № 02330/71 ад 23.01.2014, вул. В. Харужай, 13/61,
220123, Мінск, Рэспубліка Беларусь.

Матэрыялы не рэанзююцца і не вяртаюцца, прымаюцца толькі ў электронным выглядзе.
Перадрукоўваючы матэрыял, трэба абавязкова спасылкацца на «Вожык».
Аўтары публікацый нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў.
Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы, не падзяляючы пазіцыю і думку аўтараў.

© Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, 2020
© РВУ «Выдавецкі дом «Звязда», 2020

Жанчына, якая ніколі не бачыла свайго мужа
за лоўляй рыбы, не ўяўляе, за якога цяглівага
чалавека яна выйшла замуж.
(Эдгар Хау, амерыканскі рэдактар газет
і часопісаў, раманіст)

Вясновыя замалёўкі

Садовы інвентар

Алег ГУЦОЛ.

Алег КАРПОВІЧ.

Мікола ПІРГЕЛЬ x 3.

**Мокра ў маі –
будуць пышныя караваі.**

А смачна пад'еўшы, чаму б і не пасмяяцца?
Варта на пошту па «Вожык» паспяшацца!

Нашы індэксы:

ІНДЫВІДУАЛЬНЫ – 74844,

ІНДЫВІДУАЛЬНЫ ЛЬГОТНЫ

(для жыхароў сельскай мясцовасці: райцэнтры і населеныя пункты раёнаў) – **01380;**

ВЕДАМАСНЫ – 748442,

ВЕДАМАСНЫ ЛЬГОТНЫ

(для ўстаноў Міністэрства культуры, Міністэрства адукацыі) – **01381.**

Падпісання можна ў любым аддзяленні сувязі РУП «Белпошта» (у тым ліку самастойна аформіць інтэрнэт-падпіску – на сайце «Выдавецкага дома «Звезда» ў раздзеле «Падпіска» ёсць падрабязная інструкцыя).

Праз аддзяленні сувязі можна аформіць падпіску на абаненцкую скрыню, з дастаўкай да кватэры «з уручэннем з рук у рукі».

РУП «Белсаюздрук» ажыццяўляе прыём падпісі ў кіёсках і «Да запатрабавання».

А яшчэ – па інтэрнэце (з дапамогай пластыкавых электронных картак, электронных грошай) ці праз аўтаматызаваную сістэму Адзінай разлікова-інфармацыйнай прасторы (АІП).

Таксама ў Вас ёсць магчымасць атрымаць свежы нумар напярэдадні выхаду папяровага варыянта. Для гэтага патрэбна аформіць падпіску на PDF-версію выдання (на сайце «Выдавецкага дома «Звезда» ў раздзеле «Падпіска» ёсць падрабязная інструкцыя). Даступна падпіска і на папярэднія нумары: у прыватнасці, архіў 2018 і 2019 гадоў.

Мікола ПРГЕЛЬ.

**Чытайце
ў наступным нумары:**

АНОНС

Чым небяспечныя чарніцы?

Ці можна піць віно з Афрадытай?

Каго шкадуюць на хайтурах?

Калі замест цыбулі вырастае дуля?

Чаму каза злосная?

ПАДПІСКА НА II ПАЎГОДДЗЕ 2020 ГОДА

Падпіска на 1 месяц каштуе:

індэкс 74844, цана 6 рублёў 36 капеек,

індэкс 01380, цана 5 рублёў 32 капейкі,

індэкс 748442, цана 18 рублёў 54 капейкі,

індэкс 01381, цана 14 рублёў 94 капейкі.

9 770132 595002 2 000 5